

**PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT.
CURS 2009/2010**

Acta de la reunió de coordinació LOGSE de la Comissió de Matèria amb el professorat dels centres de secundària.

Matèria:	Valencià: llengua i literatura
-----------------	--------------------------------

Acta conjunta de les tres províncies

Lloc:	Universitat d'Alacant UMH: La Gàlia, Aula 0.2
Data:	13 d'octubre de 2009
Hora:	18 h.

Lloc:	Universitat Miguel Hernández d'Elx UMH: La Gàlia, Aula 0.2
Data:	13 d'octubre de 2009
Hora:	18 h.

Lloc:	Universitat Jaume I FCHS Aula 1008
Data:	14 d'octubre de 2009
Hora:	18 h.

Lloc:	Universitat de València (Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació)
Data:	15 d'octubre de 2009
Hora:	16 h.

A) Ordre del dia

- 1.- Informe de l'especialista sobre les PAU del curs 2008/2009
- 2.- Coordinació de les PAU del curs 2009/2010.
- 3.- Torn obert de paraules.

B) Desenvolupament de la reunió

a) A la Universitat d'Alacant i d'Elx:

- 1.- Informe de l'especialista sobre les PAU del curs 2008/2009

La reunió de la Universitat d'Alacant i de la Universitat Miguel Hernández d'Elx es va dur a terme conjuntament al mateix lloc i a la mateixa hora. Hi són presents els especialistes de cada universitat Josep Pérez Tomàs (UMH) i Josep Martines (UA).

Es va informar sobre els resultats de les PAU del curs 2008/2009; es van repartir còpies de les taules estadístiques més representatives.

2.- Coordinació de les PAU del curs 2009/2010.

a) L'objectiu fonamental d'aquesta reunió era informar sobre els criteris de les PAU que s'aplicaran a partir del present curs 2009-2010. Josep Martines va recordar quin havia estat el procés que s'havia seguit d'ençà del curs passat en l'elaboració d'aquests criteris.

L'esborrany d'aquests criteris, elaborat pels especialistes de les universitats Jaume I de Castelló, de València, d'Alacant i de la Miguel Hernández d'Elx, es va presentar al professorat en reunions a cada districte universitari durant el mes d'abril passat. Es van atendre la majoria dels suggeriments dels assistents a aquelles reunions i es van incorporar la redacció definitiva del document que, una vegada aprovat per la comissió corresponent i com havia estat acordat en la reunió d'abril, es van posar a l'abast del professorat al mes de juny.

b) S'expliquen els fonaments i els objectius d'aquest model nou de PAU, centrats 1) en les habilitats bàsiques de comprensió i expressió escrita (Part 1), 2) en el domini dels components fonamentals de la llengua catalana (pronúncia, morfologia i sintaxi i lèxic, semàntica i fraseologia) i 3) en l'expressió escrita formal (Part 3). La prova incorpora també continguts de literatura, fonamentalment, història de la literatura, atès el paper d'aquesta matèria com a font d'informació cultural i, específicament, en la construcció de les referències identitàries de l'alumnat. Servirà, a més, com a centre per a una de les preguntes d'expressió escrita (Part 3 a)).

c) Es convida a reflexionar els assistents sobre la tasca pedagògica desplegada durant els darrers anys, sobre la realitat sociolingüística (marcada per la interferència lingüística i la minorització cultural), sobre l'escassa presència del català en el sistema educatiu valencià i sobre la necessitat d'incidir en les habilitats comunicatives bàsiques (cf. supra).

3.- Torn obert de paraules.

Els assistents van mostrar acord en les motivacions, en el plantejament i en els objectius de la nova PAU. Van fer observacions de molt d'interès a l'entorn d'aspectes com ara:

- La dificultat de fer encabir en un any acadèmic la diversitat d'aspectes que inclou la prova. Els especialistes van recordar que, efectivament, enguany, com a primer any d'aplicació del model, això pot plantejar un problema i es tindrà en compte en elaborar les exàmens. De tota manera, es va recordar a) que la nova PAU exigeix que s'intensifiqui la coordinació, especialment, dels darrers cursos de l'ESO i del primer de Batxillerat: hi ha habilitats (p. ex., la pronúncia o l'expressió escrita oberta) que s'ha de desplegar des de molt abans i de manera progressiva; b) la darrera modificació del currículum ja va per aquesta línia

- L'absència, aquest curs, de materials editats que s'ajusten exactament a la nova PAU. A proposta dels assistents, els especialistes a) van oferir una plataforma en la xarxa en què els docents poden trobar ajuda per a elaborar, gestionar i difondre materials didàctics. Es faciliten les adreces d'una plataforma d'aplicació de les TIC a l'ensenyament que permet l'elaboració, la gestió i la difusió de material didàctic: concretament:

<http://www.eduonline.ua.es>

<http://www.edutic.ua.es>

<http://www.articua.ua.es>

i correu electrònic de contacte amb la directora del projecte: rosabel.roig@ua.es
(Facultat d'Educació, UA).

I b) es van comprometre a elaborar, com ja es va fer en anys passats, bibliografia sobre metodologia per al desenvolupament de l'expressió oral i escrita, la pronúncia, la literatura i la història de la literatura, etc. Quant la pronúncia, es va recordar l'existència d'un material elaborat a la Universitat d'Alacant (Fonet) a què es pot accedir a l'adreça: <http://www.ua.es/uem/recursos/fonet.html>; cas que plantegés algun problema l'accés per aquesta adreça, se'n poden demanar còpies en CD a Sandra Montserrat (Departament de Filologia Catalana, UA: sandra.montserrat@ua.es).

- L'orientació metodològica que cal donar a la literatura. Els especialistes van insistir que cal treballar sobre textos literaris i convertir-los en instruments per al desenvolupament de les habilitats comunicatives bàsiques, com també s'ha de fer amb els textos no literaris (no hem d'oblidar que l'opció A de la PAU serà sempre un text literari i que l'opció B podrà ser un text no literari). Es recomana que la història de la literatura es tracte, preferiblement, de manera activa. Pot servir com a punt de partida per a la iniciació a la recerca i per a l'expressió oral i escrita formal. La llista de 16 preguntes és tancada.

Altres aspectes puntuals que s'hi tracten a la reunió conjunta d'ambdues universitats són:

- a) Un professor demana saber si la llista de preguntes de literatura serà tancada, a la qual cosa se li respon que sí.
- b) Un assistent proposa que a la prova hauria de tenir-se en compte la realitat de les hores de classe, donat que hi ha poc temps i el currículum és massa llarg.
- c) S'addueix a la dificultat objectiva de pronúncia, del seu aprenentatge, i de la rigorosa densitat de la prova. Es respon que la prova posa atenció sobre aspectes bàsics i que, a partir d'ara, cal plantejar el treball de la pronúncia ja en primer de batxillerat i en els cursos anteriors.
- d) Un professor pregunta si han desaparegut qüestions, com ara, "Explica les característiques del text literari", a la qual cosa se li contesta que sí.
- e) Al voltant d'engegar una dinàmica associativa, el professorat, es demana per la possibilitat d'abocar el treball de recerca i compartir-lo a, potser, una web.
- f) Es demana si hi haurà límit en el descompte per errades ortogràfiques, lèxiques i gramaticals. Es respon que, atesa la diversitat de l'alumnat, s'ha optat per no posar-hi límit però amb un descompte molt petit per errada (0'05 punts).
- g) Es demana orientació sobre metodologia per a la pràctica a classe de la pronúncia. Es respon que a partir de graelles, lectura en veu alta, recitacions, conversa, activitats de discriminació i de producció, el material de Fonet (UA), etc. Els especialistes es comprometen a facilitar bibliografia sobre la qüestió i a posar-la als webs de contacte.
- h) Es demana per allò que hauran de fer els alumnes que estan repetint assignatures de 2n i per la prova que hauran de realitzar. Es respon que la

prova serà la mateixa, com ocorre en totes les altres assignatures; fóra convenient que assistiren a classe.

- i) També pregunten si el paper d'examen serà mesurat. Es diu que mai no ho ha estat.
 - j) Un professor, que no havia estat a la darrera reunió, demana si el Modernisme i la Renaixença entren al temari. Se li contesta que no.
 - k) Se'ns demana per part de diversos professors que s'hi fixe bé el concepte d'actual que apareix en alguna pregunta de literatura. Els especialistes es comprometen a tenir-ho en compte.
 - l) Es demana sobre la possibilitat de vincular les preguntes que s'hi facen al text que es propose. Es respon que el text de la primera part de l'examen servirà com a referència perquè els alumnes elaboren la qüestió b) de la segona part. Es tracta que facen una producció escrita semioberta.
- S'acorda que es convocarà una segona reunió només si és realment necessària.

El professorat pot trobar al web del Departament de Filologia Catalana de la UA (<http://www.ua.es/dfcat/pau/indexpau.htm>), al web de la UMH (<http://seu.umh.es>), i al de la UV (<http://centros.uv.es/web/departamentos/D140/>):

- a. Els criteris i els models de la PAU del 2009-2010 (hi és des del juny passat)
- b. Material bibliogràfic sobre metodologia de l'ensenyament de la llengua i de la literatura (hi serà a darreries del mes de novembre del 2009)

Alacant, 13 d'octubre de 2009

Els especialistes,

**Josep Martines
Josep Pérez**

c) A la Universitat Jaume I de Castelló:

1.- Informe de l'especialista sobre les PAU del curs 2008/2009

Es comenten els resultats de les proves de la convocatòria de juny i de setembre. L'especialista felicita els centres que han obtingut resultats més bons.

2.- Coordinació de les PAU del curs 2009/2010.

El coordinador reparteix els criteris per a les proves d'accés del curs 2009-2010, que correspon al document que es troba disponible en les pàgines web habituals des del mes de juny.

Es repassen l'estructura de la prova nova i els criteris de correcció, i s'enceta un col·loqui ben animat, i no exempt de tensió en alguns moments, que s'allarga fins a la fi de la reunió.

Alguns comentaris són de tipus general. Així, es demana que l'equip d'especialistes tinga present que els examinands d'aquest curs només tindran la perspectiva d'un curs per a preparar la prova, mentre que l'alumnat dels cursos vinents tindrà almenys dos cursos. En aqueix sentit, es recorda que l'equip d'especialistes té la intenció de continuar en la línia gens sorpresiva dels cursos precedents.

Però el debat es centra més sobre alguns aspectes concrets. Es demana, per exemple, si, en les opcions A i B de la prova, sempre hi haurà un text literari i un altre no literari. Clarifiquem que sempre hi haurà un text literari en l'opció A; però en l'opció B el text podrà ser literari o no literari.

La part de fonètica desperta preocupació en una part del professorat, però s'assumeix com a raonable. En contrast, la part de literatura desperta moltes inquietuds. Encara que ha quedat reduïda a setze qüestions, llistades en el document repartit, són diverses les persones que manifesten disconformitat i demanen clarificacions o reduccions (al nom d'un autor, per exemple) en els enunciats d'aqueixes qüestions.

El coordinador es compromet a demanar clarificacions i reduccions —en la mesura que aquestes peticions no contradiguen els resultats de les reunions d'Alacant-Elx i de València— a la resta de l'equip d'especialistes. Així mateix, els traslladarà la petició de referències bibliogràfiques i es compromet també a donar una primera resposta sobre els resultats d'aqueixes gestions dins els set dies següents a la reunió.

Castelló, 14 d'octubre de 2009

L'especialista,

Manuel Sifre

d) A la Universitat de València:

1.- Informe de l'especialista sobre les PAU del curs 2008/2009

Es comenten els resultats de les proves de la convocatòria de juny. Crida l'atenció el fet que els estudiants procedents de les universitats d'Alacant i de la Miguel Hernández hagen obtingut una nota mitjana superior a la resta de les universitats valencianes.

2.- Coordinació de les PAU del curs 2009/2010.

El coordinador reparteix els criteris per a les proves d'accés del curs 2009-2010, i un model d'examen. Aquest material, juntament amb dos models més, també es troba disponible a la pàgina web del Departament de Filologia Catalana de la Universitat de València des del mes de juny.

Es repassen els criteris i s'aclareixen uns quants dubtes que van sorgint entre els assistents:

Pel que fa a l'apartat de comprensió del text, hom planteja de quina manera s'ha de respondre la pregunta sobre les parts bàsiques del text. El coordinador indica que tan

vàlida és la resposta feta per mitjà d'un esquema simple que reflecteix l'estructura del text, com per mitjà de la divisió dels continguts feta a partir de la delimitació de les parts temàtiques.

Quant a l'anàlisi lingüística del text, es fa veure que el tema de la formació de mots no serà motiu de pregunta.

Tocant a la tercera part, d'expressió i reflexió crítica, es deixa clar que la pregunta sobre literatura serà una d'aquestes 16. D'altra banda, s'observa que la manera de respondre cada una d'aquestes preguntes serà flexible, i en certa manera reflectirà la metodologia de l'ensenyament de la literatura en cada centre. Les respostes poden ser amb una orientació pròpiament de la història de la literatura, o bé poden ser la conseqüència de la reflexió de la literatura en l'entorn cultural en què es conrea. Poden elaborar-se com a respostes tancades o memorístiques, o poden manifestar una metodologia d'ensenyament basada en el treball i contrast de textos literaris. En definitiva, el que es demana és que l'estudiant siga capaç de construir un text coherent i cohesionat d'un mínim de 150 paraules que gire al voltant del tema apuntat en l'enunciat de la pregunta.

D'altra banda, davant de la petició de documentació sobre alguns dels continguts literaris plantejats, el coordinador apunta que pròximament es penjarà a Internet un altre document on s'arreplegaran els aclariments ressenyats anteriorment i es farà una relació bibliogràfica que puga servir de suport per al professorat.

Finalment, hi ha hagut intervencions en la línia de les limitacions de temps que tindrà l'alumnat. Des de la coordinació s'insisteix que segurament no hi haurà problemes de temps i que si finalment es detecta un problema d'aquest tipus es prendran les mesures oportunes en la reunió de criteris de correcció o en les properes convocatòries.

3.- Torn obert de paraules.

Es deixa oberta la possibilitat de fer una segona reunió amb l'objectiu de realitzar un seguiment del curs.

València 15 d'octubre de 2009

L'especialista,

Joan Rafael Ramos Alfajarín

C) Propostes per a la Subcomissió Acadèmica

Caldria que la primera reunió de proper curs fóra també a primeries del mes d'octubre.

ANNEX

VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA II

Les proves d'accés a la universitat de *Valencià: llengua i literatura*, d'acord amb Reial Decret 1892/2008, de 14 de novembre (BOE núm. 283, 24 de novembre de 2008), tenen com a objectiu valorar la maduresa acadèmica de l'estudiant, els coneixements i les capacitats adquirits en el Batxillerat i la capacitat per a seguir amb èxit l'ensenyament universitari.

Les preguntes de la prova es basaran en les capacitats i els continguts indicats per la Conselleria d'Educació en el Decret 102/2008, d'11 de juliol (DOGV núm. 5806, 15.07.2008), per a l'assignatura de segon de Batxillerat *Valencià: llengua i literatura II*.

La prova durarà una hora i mitja, i tindrà dues opcions completes (sense possibilitat d'opcionalitat interna). L'examen constarà de tres parts:

- 1) Comprensió del text
- 2) Anàlisi lingüística del text
- 3) Expressió i reflexió crítica

Com es concreta més avall, aquesta prova parlarà atenció sobre: l'habilitat de comprensió lectora (part 1), el coneixement i l'ús reflexiu del model lingüístic de referència (part 2) i l'habilitat d'expressió escrita (part 3). Incorpora també continguts d'història de la literatura (ss. XX-XXI), però posats al servei de la comprensió dels textos literaris i de l'expressió.

1) Estructura de l'examen

1.1. Comprensió del text

Avaluarà la capacitat de l'alumnat de comprendre un text. Es demanarà a l'alumnat que responga quatre preguntes sobre un text de 25 a 30 línies de caràcter literari o no literari. Les preguntes seran del tipus següent:

- a) Descriure el tema i les parts bàsiques del text.
- b) Resumir el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies.
- c) Identificar la tipologia textual especificant els trets corresponents que apareixen al text.
- d) Identificar el registre (formal/ informal) i la varietat geogràfica especificant els trets corresponents que apareixen al text.
- e) Identificar recursos expressius o tipogràfics presents al text: metàfora, metonímia, hipèrbole, tipus de lletra, cometes, etc.
- f) Identificar les veus del discurs.
- g) Identificar i justificar les marques de modalització del text.

Les dues primeres preguntes generalment es correspondran amb els enunciats a) i b), i les altres dues se seleccionaran a partir dels altres enunciats d'acord amb les possibilitats que oferirà cada text.

1.2. Anàlisi lingüística del text: identificació i anàlisi d'estructures gramaticals.

Avaluarà la competència lingüística i el coneixement reflexiu del model lingüístic de referència. Es demanarà a l'alumnat que responga tres preguntes sobre qüestions gramaticals relacionades amb el text, com ara les següents:

- a) Qüestions sobre aspectes bàsics de la pronúncia: distinció entre vocals obertes i tancades (*o/e*), entre consonants sibilants sordes i sonores, entre consonants palatals sordes i sonores, enllaços fonètics (fonosintaxi: “les ales”, “una hora”).
- b) Qüestions sobre l’ús dels temps verbals: alteració de les referències temporals d’un fragment (ex.: de present a passat, de passat a present).
- c) Qüestions sobre aspectes sintàctics i discursius: identificació de les funcions sintàctiques, tipus d’oracions compostes, mecanismes gramaticals de referència (pronominalització –febles, relatius–, connectors i dixi).
- d) Qüestions de lèxic, semàntica, fraseologia i terminologia: definir o donar un sinònim, un antònim, hiperònim o un hipònim de mots o termes extrets del text; explicar (per mitjà d’un sinònim o d’una definició) el significat d’unitats fraseològica extretes del text o generar una frase en què es faça servir correctament mots, termes o unitats fraseològiques extrets del text.

1.3. Expressió i reflexió crítica

El punt d’atenció d’aquesta part de la prova serà la capacitat de l’estudiant d’elaborar textos en registre formal i de valorar críticament un text. S’hi plantejaran dues qüestions. Cada qüestió demanarà la producció d’un text escrit d’una extensió mitjana (unes 150 paraules).

La primera qüestió se centrarà en la literatura i podrà tenir un dels enunciats següents:

1. Explica en quina mesura el context sociopolític dels anys posteriors a la Guerra Civil fins als anys 70 condiona la producció narrativa de l’època.
2. Explica les característiques més importants de l’obra literària d’Enric Valor.
3. La producció literària de Mercè Rodoreda incideix sobre la psicologia dels personatges. Estàs d’acord amb aquesta asseveració? Explica per què.
4. Què destacades de la narrativa dels anys 70 fins a l’actualitat? Reflexiona, sobretot, entorn de les novetats en la tècnica literària i del context sociocultural.
5. Explica en quina mesura la narrativa curta de Quim Monzó reflecteix la societat contemporània i amb quins recursos literaris ho fa.
6. Descriu les tendències més rellevants de la poesia en el període que va des de la postguerra fins a finals dels anys 70.
7. Explica les aportacions de Vicent Andrés Estellés al gènere poètic.
8. Explica les característiques més importants de la producció poètica de Salvador Espriu.
9. Descriu les característiques bàsiques de la poesia actual.
10. La poesia de Miquel Martí i Pol ha aconseguit un gran ressò social. Explica-ho i raona-ho.
11. Descriu la renovació teatral del període que va des de la postguerra fins als anys 70.
12. Descriu els aspectes més importants de l’obra teatral de Manuel de Pedrolo.
13. Descriu les característiques bàsiques de l’escriptura teatral actual.
14. Explica l’obra teatral de Josep Maria Benet i Jornet i la seua relació amb el món audiovisual.
15. Valora la repercussió de l’assaig de Joan Fuster en el context de l’època.
16. Joan Francesc Mira ha reflexionat en els seus assajos sobre la nostra realitat contemporània. Explica-ho.

La segona qüestió serà oberta, tot i que vinculada amb el text de l'opció triada. En general, servirà perquè l'estudiant produísca un text (al voltant de 150 paraules) en què mostrarà la seua competència comunicativa i, segons els casos, la seua capacitat per a donar una opinió raonada, per a reelaborar informació pròpia i la que puga fornir-li el text, per a connectar el contingut del text amb lectures i amb experiències pròpies, etc.

Si el text de l'opció triada és literari, aquesta pregunta podrà consistir en un comentari expositiu i argumentatiu sobre algun aspecte que vincule la literatura amb la societat i amb l'experiència personal: reflexió sobre l'adaptació d'alguna obra literària al cinema; reflexió sobre la creació literària personal; reflexió sobre els propis hàbits lectors (literatura, premsa, còmics, etc.); ressenya crítica sobre una lectura; redacció d'un text narratiu connectat amb el contingut del text de l'opció triada i basat en experiències pròpies, etc.

Si el text de l'opció triada no és literari, aquesta pregunta podrà consistir a elaborar un text de característiques i de tema semblants però basat en informació pròpia; valorar el contingut o les opinions del text de l'opció triada; redactar una crònica sobre una pel·lícula de temàtica connectada amb el text de l'opció triada; etc.

Convé advertir que tant el text de l'opció A com el de l'opció B poden ser literaris. Això no obstant, també es pot donar el cas que el text d'una de les dues opcions siga no literari.

2) Criteris generals d'avaluació

1) Comprensió del text

Puntuació: 3 punts

- a) Descriure el tema i les parts bàsiques del text. (1 punt)
- b) Resumir el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies. (1 punt)
- c) (0'5 punts)
- d) (0'5 punts)

2) Anàlisi lingüística del text

Puntuació: 3 punts

- a) (1 punt): si es desconeix la resposta d'un dels ítems sobre pronunciació, cal deixar-la en blanc, ja que, si la resposta és incorrecta, descompta el valor corresponent.
- b) (1 punt)
- c) (1 punt)

3) Expressió i reflexió crítica

Puntuació: 4 punts

- a) (2 punts)

b) (2 punts)

criteris de valoració de l'expressió escrita

En els apartats de *Comprensió del text* i d'*Expressió i reflexió crítica*, les respostes es valoraran més positivament si responen amb precisió la pregunta, expressen amb claredat i ordre les idees i els conceptes, es presenten ben estructurades (paràgrafs, signes de puntuació, connectors discursius) i demostren un bon domini de la normativa gramatical i de l'expressió lèxica.

Si la redacció presenta errors gramaticals i d'expressió, es descomptaran 0'05 punts per error. Les faltes repetides no es comptaran. El descompte es farà per preguntes. Si en una pregunta el descompte per errors supera la puntuació de la pregunta, la puntuació serà 0.